

**UCHWAŁA NR XXXIII/230/2022
RADY GMINY KIJEWÓ KRÓLEWSKIE**

z dnia 29 września 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Kijewo Królewskie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1055 i 1079), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 i 1700), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Kijewo Królewskie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kijewo Królewskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodnicząca Rady Gminy

Ewa Tyżaj

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY KIJEWO KRÓLEWSKIE
NA LATA 2022 – 2024

I WPROWADZENIE

Rodzina stanowi jedno z najcenniejszych dóbr ludzkości. Jest naturalnym miejscem wzrastania i rozwoju, pierwszym środowiskiem, które kształtuje człowieka, gdzie dziecko oczekuje klimatu miłości, zrozumienia i zatroskania, które będą podstawą budowy poczucia bezpieczeństwa koniecznego do prawidłowego rozwoju dziecka, jak również prawidłowego funkcjonowania osoby dorosłej w społeczeństwie. Dzieci żyjące w rodzinie uczą się sztuki porozumienia z innymi, poszanowania odmienności oraz poczucia własnej i innych godności. Codzienny kontakt z kochającym członkiem rodziny daje możliwość na prawidłowy rozwój relacji międzyludzkich oraz pełny rozwój osobowości. Stworzenie atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia należy do obowiązków rodziców. Jest to również ich prawo i przywilej. To rodzice mogą nauczyć dzieci szacunku dla drugiego człowieka, rozwiązywania problemów bez krzyku i przemocy, wymiany poglądów bez kłótni i agresji. Czas poświęcony dzieciom na każdym etapie rozwoju zaprocentuje w przyszłości. Wobec niekwestionowanej roli rodziny w prawidłowym rozwoju dziecka należy dążyć do takich zmian w systemie wspierania rodziny, które pozwolą przyjść z pomocą w odpowiednim momencie, kiedy wystąpią pierwsze poważne trudności. Możliwość otrzymania kompleksowego wsparcia w sytuacji trudnej, kryzysowej jest podstawą do zatrzymania się i podjęcia działań naprawczych. Ważną kwestią jest również wsparcie rodzin, które w pewnym momencie nie poradziły sobie z prawidłowym wypełnianiem obowiązków wobec dzieci. Praca ukierunkowana na nabycie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, rozwinięcie posiadanych umiejętności, wskazanie zasobów jakie posiada rodzina może pozytywnie wpłynąć na dalsze funkcjonowanie rodziny. Myślą przewodnią zawsze musi być kwestia, że prawidłowo funkcjonująca rodzina jest najlepszym miejscem dla rozwoju i samorealizacji dzieci. Ważnym aspektem programu jest współpraca poszczególnych instytucji, które pracując oddzielnie nie osiągną oczekiwanych rezultatów. Jedynie kompleksowa pomoc i wsparcie na zasadzie współpracy i zaangażowania przedstawicieli wielu środowisk daje nadzieję na osiągnięcie zamierzonych celów. Wspieranie rodziny musi być oparte o nowe rozwiązania, mające charakter działań profilaktycznych lub zmierzających do reintegracji rodziny, w zakresie funkcjonowania spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Celem opracowania dokumentu jest określenie potrzeb w zakresie wspierania rodziny oraz określenie kierunku działań w celu rozwoju systemu wsparcia rodzin. Drugą ważną przesłanką opracowania programu jest konieczność zaprogramowania skoordynowanych działań, które w określonym czasie i sytuacji pozwolą na osiągnięcie założonych rezultatów.

Gminny Program Wspierania rodziny na lata 2022-2024 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej i jest spójny z dokumentami strategicznymi, zgodnie z którymi prowadzona jest polityka prorodzinna.

II ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kijewo Królewskie na lata 2022-2024 jest utworzenie warunków do poprawy jakości życia rodzin poprzez realizowanie polityki prorodzinnej ukierunkowanej na dobro wszystkich rodzin niezależnie od ich statusu społecznego i materialnego, kształtującą i promującą pozytywny wizerunek rodziny. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych prowadzone będzie w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, które w szczególności będzie polegać na:

1. Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.
2. Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny.
3. Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodziny.
4. Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.

5. Pomocy w integracji rodziny.
6. Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
7. Dążeniu do reintegracji rodziny.

Działania pomocowe na poziomie gminy będą realizowane w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, prowadzenia usług dla rodzin z dziećmi, pomocy prawnej, organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (grupy wsparcia, grupy samopomocowe). W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, działania będą zmierzać do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziny biologicznej dziecka, by możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziców.

III UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kijewo Królewskie na lata 2022 –2024 jest zgodny z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.
4. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kijewo Królewskie na lata 2021-2026 przyjęta Uchwałą Nr XX/138/2021 Rady Gminy Kijewo Królewskie z dnia 19 kwietnia 2021 roku.
7. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
8. Ustawa z dnia 1 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
9. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.
10. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

IV DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE KIJEWO KRÓLEWSKIE

1. Sytuacja demograficzna w Gminie Kijewo Królewskie

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba ludności Gminy Kijewo Królewskie wyniosła 4 560 osób, z czego 49,89 % stanowiły kobiety, a 50,11 % mężczyźni. Struktura ludności w roku 2021 przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 21,41 %, osoby w wieku produkcyjnym 62,31 %, a w wieku poprodukcyjnym 16,30 % w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców. W latach 2019-2020 liczba ludności Gminy Kijewo Królewskie wzrosła o 1,00 % . Analiza powyższych danych wskazuje na zwiększającą się nieznacznie corocznie liczbę ludności w Gminie Kijewo Królewskie. Minimalnie w roku 2019 zmalała liczba osób w wieku przedprodukcyjnym tj. osób do 19 r. ż, zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym oraz w stosunku do roku 2018 zwiększyła się liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

2. Bezrobocie w Gminie Kijewo Królewskie

Stopa bezrobocia w roku 2021 wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 6,45 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie w Gminie Kijewo Królewskie na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 157 osób, w tym 66,88 % stanowiły kobiety, a 13,12 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,24 %. Bezrobocie to zjawisko ekonomiczne, występujące w mniejszym lub większym stopniu.

Analizując powyższe dane należy uznać, że stopa bezrobocia w Gminie Kijewo Królewskie ma tendencję malejącą. Z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie wynika, że problem bezrobocia dotyka w większym stopniu kobiety, w szczególności do 30 roku życia.

3. Pomoc społeczna w Gminie Kijewo Królewskie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim w roku 2021 pomocą i wsparciem objął 404 osoby, co stanowiło 8,86 % wszystkich mieszkańców Gminy Kijewo Królewskie. W roku 2021 w stosunku do roku 2020, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 71 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedzającego o 16 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy ich liczba osiągnęła poziom 121 osób, co oznacza spadek w stosunku do roku 2020 o 21 osób. W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim objął wsparciem w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pracy socjalnej 404 osoby, co stanowi 8,86 % wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do roku 2020, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 56 osób.

Z analizy danych dotyczących korzystania z pomocy społecznej wynika, że liczba rodzin którym przyznano prawo korzystania ze świadczeń pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 12 rodzin.

Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w roku 2020 było:

- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych.

W roku 2021 była kolejno:

- niepełnosprawność,
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności.

Szczegółowe powody udzielenia pomocy rodzinom przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1.

Lp.	Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2020 roku	Liczba rodzin w 2021 roku
1.	Ubóstwo	105	73
2.	Bezrobocie	67	56
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	7
4.	Długotrwała lub ciężka choroba	77	72
5.	Niepełnosprawność	52	47
6.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym: rodziny niepełne rodziny wielodzietne	30	28
		19	9
		8	9
7.	Przemoc w rodzinie	15	9
8.	Alkoholizm	9	7

Analiza powyższej tabeli wskazuje, że ubóstwo wśród rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2020 wyniosło - 25,2 % w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast w roku 2021 wyniosło 25,5 %. Zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby i tak: w roku 2020 wyniosła 7,1 %, natomiast w roku 2021 - 1,6 % w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Zwiększyła się liczba rodzin przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w roku 2020 stanowiły 6,1 % ogólnej liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zaś w roku 2021 - 8,4 %.

4. Asystent rodziny w Gminie Kijewo Królewskie

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodziny może przydzielić rodzinie asystenta rodziny. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Asystent w Gminie Kijewo Królewskie zatrudniony jest na ½ etatu i w roku 2021 swą pomocą i wsparciem obejmował 7 rodziny, w tym w 2 rodzinach został przydzielony orzeczeniem sądu.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada m. in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W przypadku umieszczenia dziecka w wymienionych placówkach gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10 % w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 30 % w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 50 % w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka ww. placówkach.

Gmina Kijewo Królewskie w roku 2020 finansowała pobyt w pieczy zastępczej dla 3 dzieci, tyleż samo w roku 2021.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny, zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, może w tym samym czasie prowadzić pracę z 15 rodzinami. Liczba rodzin, z którymi pracuje asystent jest uzależniona od stopnia trudności wykonywania zadań. Asystent rodziny nie przekracza ustawowej normy pracy tj. pracy z 7 rodzinami jednocześnie, zatem nie ma konieczności tworzenia nowych etatów dla asystenta rodziny.

Formą wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może być pomoc ze strony rodziny wspierającej.

5. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”

”Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku w ramach procedury nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny w Kijewie Królewskim w roku 2020 prowadził postępowanie w ramach procedury „Niebieskie Karty” wobec 15 rodzin, w tym 7 rodzin z dziećmi, natomiast w roku 2021 procedura była prowadzona wobec 9 rodzin, z tego 4 rodziny to rodziny z dziećmi. Zjawisko przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kijewo Królewskie nie stanowi dominującego problemu, jednak dotyczy rodzin z dziećmi, które ponoszą szkody psychiczne, fizyczne, moralne, dlatego też problem jest traktowany priorytetowo.

V ZASOBY GMINY KIJEWÓ KRÓLEWSKIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej przy współpracy instytucji działających na rzecz rodziny.

Tabela 2.

Instytucje znajdujące się w zasobie Gminy Jastków realizujące działania na rzecz dziecka i rodzin.

Lp.	Nazwa placówki	Rodzaj działalności
1.	Urząd Gminy w Kijewie Królewskim	1. organizowanie imprez kulturalnych i integracyjnych;2. współfinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny;3. realizacja programów skierowanych do dzieci , w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;4. realizacja działań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,5. prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych,6. udzielanie wsparcia psychologicznego;7. udzielanie wsparcia terapeutycznego dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych;8. świadczenie bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców Gminy;9. prowadzenie postępowania w sprawie przyznawania Karty Dużej Rodziny,
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim	1. przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą o pomocy społecznej,2. prowadzenie pracy socjalnej,3. analizowanie i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,4. rozwój nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,5. realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,6. wspieranie rodzin poprzez pracę asystenta rodziny,7. przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych,8. przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami,9. przyznawanie i wypłacanie świadczeń wychowawczych,10. przyznawanie i wypłacanie funduszu alimentacyjnego,11. przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych oraz dodatku energetycznego,12. wspieranie rodzin z ustawy „ Za życiem”,13. realizacja rządowych programów,14. wspieranie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy w rodzinie,15. obsługa zespołu interdyscyplinarnego,16. prowadzenie klubu seniora.
3.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kijewie Królewskim	1. działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej,2. szczepienia ochronne,3. pielęgniarka szkolna.

4.	Placówki oświatowe na terenie Gminy Kijewo Królewskie	1. działalność edukacyjno-wychowawcza, 2. organizowanie wycieczek szkolnych, wyjść edukacyjnych, 3. wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i rodziców, 4. organizacja zajęć dodatkowych dla uczniów, 5. prowadzenie świetlicy szkolnej, 6. organizowanie imprez integracyjnych i uroczystości, 7. wyrównywanie szans edukacyjnych, 8. prowadzenie punktów przedszkolnych dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat.
5.	Gminny Ośrodek Kultury w Kijewie Królewskim	1. prowadzenie szeroko rozumianej działalności kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej oraz turystycznej na terenie Gminy Kijewo Królewskie skierowanej do osób z różnych grup wiekowych, 2. organizowanie półkolonii dla dzieci i młodzieży.
6.	Gminna Biblioteka Publiczna w Kijewie Królewskim	1. prowadzenie działalności kulturalnej, 2. organizacja konkursów dla dzieci, młodzieży i dorosłych, 3. przygotowywanie wystaw.

VI ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięci założonych celów.

Tabela 3.

Mocne trony	Słabe strony
1. Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych; 2. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie; 3. Utworzenie i funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych; 4. Baza instytucji wspierających rodziny (OPS, PCPR, GKRPA, Policja, Sąd, Służba Zdrowia, Oświata, Kościół Katolicki); 5. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, Policji, pracowników oświaty; 6. Duże doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny	1. Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie; 2. Niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie; 3. Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, psychiatrę, mediator); 4. Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły, nauczyciela; 5. Brak świadomości społecznej o potrzebach, możliwościach w zakresie rodzin zastępczej; 6. Brak rodzin wspierających; 7. Wyczuwana bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) oraz brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów.

Szanse	Zagrożenia
1. Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej; 2. Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją bezradnością,	1. Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów; 2. Zanik więzi i tradycji rodzinnych; 3. Wzrost kosztów utrzymania rodzin;

zarządzanie budżetem domowym; 3. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę; 4. Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych; 5. Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	4. Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę); 5. Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży konsumpcjonizm, narastająca przemoc; 6. Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, hazardu, internetu, środków odurzających; 7. Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych; 8. Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez Jednostki Samorządu Terytorialnego

VII OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą następujących obszarów problemowych:

1. Wsparcia rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczej,
2. Podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
3. Koordynacji działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi,
4. Zmniejszania skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny tj.: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc, brak kompetencji rodzicielskich.

VIII ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Kijewo Królewskie a w szczególności:

1. Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
2. Rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
3. Rodzin dysfunkcyjnych,
4. Rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo – wychowawcze.

IX CEL GŁÓWNY

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

X CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.
4. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

XI REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Do realizacji programu zostaną zaangażowane następujące instytucje:

1. Urząd Gminy w Kijewie Królewskim
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim

3. Posterunek Policja w Unistawiu
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijewie Królewskim
5. Szkoły i przedszkola działające na terenie Gminy Kijewo Królewskie
6. Placówki służby zdrowia działające na terenie Gminy Kijewo Królewskie
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie
8. Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie
9. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Kijewo Królewskie
10. Gminny Ośrodek Kultury w Kijewie Królewskim
11. Parafie z terenu Gminy Kijewo Królewskie

XII HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela

Tabela 4.

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.	udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	GOPS , Urząd Gminy w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu "posiłek w szkole i w domu"	GOPS w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, Szkoły z terenu Gminy Kijewo Królewskie, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		poradnictwo i praca socjalna świadczona przez	GOPS , PCPR w Chełmnie	2022-2024	Środki własne,

		pracowników wspierających rodzinę			środki zewnętrzne
2.	Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu system wspierania rodziny.	finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	GOPS w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	GOPS, Urząd Gminy w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc	GOPS, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Ośrodki Zdrowia, Szkoły w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego	GOPS, GKRPA, Stowarzyszenia, GOK, Szkoły, świetlice szkolne	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		współpraca z kuratorami sądowymi policją szkołami, stowarzyszeniami, w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	GOPS, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA w Kijewie Królewskim	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
3.	Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.	szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	GOPS, Szkoły, Przedszkola	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		kierowanie osób uzależnionych na leczenie	GOPS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	GOPS, Sądy Rodzinne	2022-2024	Środki własne, środki zewnętrzne
		działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych na rzecz	Zespół Interdyscyplinarny w Kijewie	2022-2024	Środki własne, środki

		rodzin w których występuje problem przemocy	Królewskim		zewnętrzne
4.	Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	GOPS PCPR Chełmno	2022-2024	Środki własne,
		udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	GOPS PCPR Chełmno	2022-2024	Środki własne,
		interdyscyplinarne działania zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, w tym pomoc: socjalna, poradnictwo prawne, rodzinne itp.	GOPS Urząd Gminy PCPR Chełmno	2022-2024	Środki własne,

XIII EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
3. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
4. Zminimalizowanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
7. Poprawa jakości funkcjonowania rodziny,
8. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
9. Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
10. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

XIV ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kijewo Królewskie będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków :

1. Budżetu Gminy w Kijewie Królewskim,
2. Dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
3. Funduszy pozyskanych w ramach resortowych programów ostonowych
4. Środków pozabudżetowych – projekty.

XV EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie i ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw. Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijewie Królewskim w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny.

UZASADNIENIE

Zadaniem własnym gminy, określonym w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Kijewo Królewskie.

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przywrócenie im zdolności do wypełniania tych funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sytuacjach, gdzie dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Aby skutecznie realizować powyższe zadania konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców

w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. Ważne jest by pomoc specjalistyczna (psychologiczna, socjalna, prawna) mogła być dla rodzin ubogich bezpłatna. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmiernia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

W związku z powyższym przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Kijewo Królewskie jest w pełni uzasadnione.

Przewodnicząca Rady Gminy

Ewa Tyżaj